

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
0																																
100	98	96	94	92	90	88	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8	6	4	2	0									

Keskiviikkona 20. elokuuta 2014

MAASEUDUN TULEVAISUUS

3

UUTISET

Ministeri uskoo pienten kuntien äänen vahvistuvan sote-palveluissa

Peruspalveluministeri Susanna Huovisen mukaan pienten kuntien ääni ei kuulu. Sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoitus on lakiesityksessä levällään.

.....

Peruspalveluministeri **Susanna Huovisen** (sd.) mukaan on aiheellinen huoli, miten pienten kuntien ääni kuuluu tulevaisuudessa sote-pääöksenteossa.

”Täytyy kysyä, mikä on nykytila”, Huovinen sanoi tiistaina Helsingissä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta esitellessään.

Huovisen mukaan vahvat sote-alueet ja kansallinen ohjaus ovat keinoja, joiden avulla pienet kunnat saavat äänensä nykyistä paremmin kuuluviin.

Kiireinen aikataulu

Lakiesitys sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä lähti maanantaina lausunnoille.

Kunnanvaltuustoilta kysytään, mihin sote-alueeseen kunnat haluavat liittyä.

Periaatteessa sote-alueet mukailevat nykyisten viiden erityisvastuualueen rajoja.

Huovisen mukaan lakiesityksen yksityiskohdat täydentyvät vielä. Esitys oli saatava lausunnoille nyt, jotta se ehtii marraskuussa eduskuntaan.

Rahoitus epäselvä

Lakiesityksen mukaan kunnat rahoittavat sote-alueen toiminnan. Rahoitusosuuteen vaikuttavat asukkaiden ikärakenne ja sairastavuus.

”Rahoitus on kirjoitettu auki niin, että se on tulkinnanvarainen. Se luo kunnille epävarmuutta”, sanoo johtaja **Tarja Myllärinen** Kuntaliitosta.

Sosiaali- ja terveysministeriö kysyykin nyt kunnilta, otetaanko muitakin valtionosuuskriteerejä huomioon – esimerkiksi kunnan syrjäisyys tai saaristisuus.

Myllärinen muistuttaa, ettei uudistuksen taloudellisia vaikutuksia ole vielä arvioitu. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos antaa vaikutusarvionsa syyskuun puolivälissä.

Kansalaisraadit tulossa

Uutena lakiin kirjataan velvolli-

PAULA LIESMÄKI

KARI SALONEN

Peruspalveluministeri Susanna Huovinen odottaa pienten kuntien mielipiteitä.

PEKKA FALI

Aki Paakkola kävi maanantaina Iin terveysasemalla terveyskeskuskääkäri Anu Lautamon vastaanotolla. Äiti Laura Paakkola ei ole seurannut sote-uudistusta. Hän toivoo, että terveyspalvelut pysyvät lähellä. Sylissä pikkusisko Tiia Paakkola.

Maaseudulla kiitetään lähipalveluiden huomioimista

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain esitysluonnos herättää Oulunkaaren kuntayhtymässä varovaista toiveikkautta.

Uusi, parlamentaarisesti hallitus- ja oppositio puolueiden yhteistyönä valmisteltu lakiluonnos vastaa kuntayhtymän johtajan **Leena Pimperin-Koiviston** mukaan aiempaa paremmin maaseudun sekä pohjoisen Suomen tarpeisiin.

”Luonnos sisältää nyt kirja-

uksen lähipalvelusta, joka on maaseutumaisten kuntien ja pitkien etäisyyksien kannalta välttämätön lisäys”, Pimperin-Koivisto toteaa.

Oulunkaaren kuntayhtymään kuuluvat pohjoispohjalaiset Ii, Pudasjärvi, Utajärvi, Simo ja Vaala.

”Kuntien löydettävä yhteinen sävel”
Lakiluonnoksen yksityiskohdat ovat vielä selkeyttämättä, mutta

kuntayhtymän johtaja näkee valoa tunnelin päässä.

”Aiemmissa hallituksen laatimissa malleissa lähtökohta oli hyvin keskuskaupunkivetoinen. Parlamentaarinen työ on tuottamassa maaseudun kannalta paremman lopputuloksen.”

Viiden sote-alueen malli on laaja kokonaisuus.

”Suuret yksiköt voivat olla yksittäisten kuntien vaikutusmahdollisuuksien kannalta haasteellisia. On selvää, että erityisesti

pienien kuntien on keskenään löydettävä yhteinen sävel, jotta ääni saadaan kuuluviin”, Pimperin-Koivisto teroittaa.

”Kuntien välisestä yhteistyöstä on toisaalta kokemusta jo Paras-hankkeen puitteissa.”

Selvitysten tulva on kuormittanut kuntapuolta
Pimperin-Koivisto arvioi teknologisen kehityksen aavaan runsaasti uusia mahdollisuuksia myös palveluntuotannossa.

”Tulevaisuudessa varmasti muuttuu se, mitä ymmärretään lähipalveluksi. Teknologia tarjoaa uusia mahdollisuuksia harvaan asutuille alueille.”

Kuntayhtymän johtajalle on suuri helpotus, että sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistus näyttäisi nyt viimein etenevän. ”Toisiaan seuraavat selvitystyöt ja -prosessit ovat kuormittaneet sote-puolen ihmisiä ja kuntapäättäjiä kohtuuttomasti.”

JUKKA KOIVULA

”Kuntien pitää keskittyä ongelmien ehkäisyyn”

Sote-uudistuksen tultua voimaan kuntien on keskityttävä sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien ehkäisyyn. Näin sanoo VTT, dosentti ja sosiaali- ja terveysministeriön entinen kansliapäällikkö **Markku Lehto** kirjassaan Markkinat, sosiaaliturva ja yksilön voima.

Lehdon mukaan palvelujärjestelmää on uudistettava asiakkaan ja potilaan ehdoilla ja edellytyksillä. Kaavailtujen sosiaali- ja terveyspiirien pitää keskittyä peruspalvelujen eli etulinjan vahvistamiseen.

”Jos kunnallista palvelua ei saa määrääjässä, on oltava oikeus valita yksityinen palvelu. Helsingissä lääkäriin pääsy kestää puolitosta kuukautta”, Lehto toteaa Kunnallissalan kehittämissäätiön julkaisemassa kirjassa.

Lehdon mukaan kunnat voivat parhaiten tarjota puitteet, jotka johtavat pois syrjäytymisen ja unohduksiin jäämisen polulta.

”Saattamalla yhteen paikal-

liset toimijat, kuten opettajat, lääkärit, sosiaalityöntekijät ja yrittäjät, kunnat voivat avata väyliä kohti parempaa elämän hallintaa. Sote-uudistuksen on tarjottava siihen oikeat kannusteet”, Lehto korostaa.

Sote- ja eläkeuudistus hämentävät kansalaisia. Sen ymmärtää, kun katsoo asiakkaan, potilaan tai eläkeikää lähestyvän silmin.

”Uudistukset saisivat vauhtia, jos ihmiset tuntisivat niiden aidosti parantavan omaa elämänhallintaansa, lääkäriin pääsyä ja uuden työn löytymistä.

Nuorisotakuun vaikeudet ovat ajankohtainen esimerkki toimintamallien puutteista.

”Nuorten ja ikääntyneiden työllistymisen esteenä ei ole raha, vaan yhteiskunnassa vallitsevat ennakkoluulot, väärät etuoikeudet, kyvyttömyys uudistaa ja henkinen laiskuus”, Lehto moittii nyky-yhteiskunnan toimintamekanismeja.

SARI KESKITALO

PÄIVÄN KYSYMYS

Hunajan hinta ei laske tänä kesänä hyvystä sadosta huolimatta.

Millainen on kesän hunajasato?

Alkukesällä kylmän sään kerrottiin verottaneen hunajasatoa. Heinäkuun helteet kuitenkin paikkasivat tilannetta.

Millainen hunajasato on saatu tänä vuonna, Mehiläishoitajain liiton tiedottaja ja tutkimuskoordinaattori Tuula Lehtonen?

Kesän hunajasato on ollut vähän keskivertoa parempi. Tavalisena kesänä hunajaa saadaan noin 1,8 miljoonaa kiloa, mutta tämän kesän arviossa päästään noin 2 miljoonaan kiloon.

Kylmä kesäkuu hidasti hunajan kertymistä, mutta lämmin heinäkuu pelasti sadon. Mehiläisten tärkeimmät pölytyskasvit horsma, vadelma ja rypsi kukkivat heinäkuussa.

Sadoissa on alueellista vaihtelua: Keski-Suomessa sato on keskimääräistä parempi, mutta Kaakkois-Suomessa huonompi.

Onko hunajan hinta hyvän sadon vuoksi laskenut?

Hunajan hinta ei ole laske-massa, sillä maatalouden kustannukset kasvavat jatkuvasti.

Onko karhuista ollut paljon haittaa mehiläistarhoilla?

Tänä kesänä on tullut ennätysmäärä ilmoituksia tuhotuista pesistä. Viime viikolla 229 pesiä oli tuhottu 58 tarhaajalla. Viime vuonna karhut tuhosivat pesiä yhteensä 170.

Aiemmin karhutuhot keskittyivät Suomen itäosiin, mutta nyt karhut ovat levinneet myös länteen. Esimerkiksi Turussa, Lohjalla ja Salossa on ollut paljon karhuongelmia tänä kesänä.

LIINA NIITYMÄÄ

KHO seisautti Valion sakot

Korkein hallinto-oikeus (KHO) on päättänyt, ettei Valion ole maksettava markkinaoikeuden määräämiä 70 miljoonan euron sakkoja. Määräys on voimassa, kunnes Valion valitus on ratkaistu KHO:ssa, tai asiassa annetaan toinen määräys.

Markkinaoikeus langetti Valiolle 70 miljoonan euron seuraamusmaksun perusmaitojen hinnoittelusta vuosina 2010–2012.

Kuluttaja- ja kilpailuviraston (KKV) mukaan Valio syyllistyi niin sanottuun saalistushinnoitteluun, jolla yhtiö pyrki hättämään Arla Ingmanin markkinoita.

KKV katsoi Valion väärinkäyttävän määrävää markkina-asemaansa. Markkinaoikeus oli KKV:n kanssa samaa mieltä siitä, että perusmaitojen kustannukset keskimäärin ylittivät myyntihinnan.

MT

OIKAISU

Numerot sekaisin

Numerot olivat sekaantuneet maanantain jutussa, jossa käsiteltiin Venäjän pakotteiden vaikutuksia tuottajaintoihin.

1 000 maitolitrin päivätuotoksella 5 sentin vaikutus olisi noin 50 euroa päivässä. Kuukaudessa hinnanaleneman vaikutus olisi noin 1500 euroa.

MT